

TÁC PHẨM DỰ THI
LIÊN HOAN PHÁT THANH TOÀN QUỐC LẦN THỨ XVI NĂM 2024

“ Không cam chịu ”

Thể loại: Chương trình phát thanh Tiếng Dân tộc

Tổng thời lượng phát sóng: 30 phút

Thời gian phát sóng: 10h30’-11h 00’, ngày 13/4/2024

Trong chương trình phát thanh tiếng Dao-Đài Tiếng nói Việt Nam

Nhóm tác giả: Nguyễn Thị Bích Thủy - Thiều Thị Nghiệp - Triệu Đức Biên-
Chèo Thị Thu – Nguyễn Hợp Tuấn

Điện thoại liên lạc: Nguyễn Thị Bích Thủy: 0915.378.105

Email: bichthuyvovtb@gmail.com

Đơn vị: Cơ quan thường trú khu vực Tây Bắc, Đài Tiếng nói Việt Nam

Số 158 – Đường Trường Chinh – TP. Sơn La – Tỉnh Sơn La.

Sơn La, tháng 4 năm 2024

HỒ SƠ TÁC PHẨM DỰ THI
LIÊN HOAN PHÁT THANH TOÀN QUỐC LẦN THỨ XVI – 2024

1. Tác phẩm:

- Tên tác phẩm: Không cam chịu
- Thể loại: Chương trình phát thanh Tiếng Dân tộc
- Thời lượng: 30 phút
- Thời gian phát sóng: 10h30-11h trưa thứ 7, ngày 13/4/2024

2. Tác giả:

- Tên tác giả, nhóm tác giả: Nguyễn Thị Bích Thủy, Thiều Thị Nghiệp, Triệu Đức Biên, Chèo Thị Thu, Nguyễn Hợp Tuấn
- Đơn vị: Cơ quan thường trú khu vực Tây Bắc, Đài Tiếng nói Việt Nam
- Địa chỉ đơn vị: Số 158 - Đường Trường Chinh - TP. Sơn La - Tỉnh Sơn La
- Điện thoại liên hệ: Bích Thủy: 0915.378.105
- Email: bichthuyvovtb@gmail.com

3. Nhóm cùng thực hiện tác phẩm:

- Người thể hiện: Thiều Thị Nghiệp-Triệu Đức Biên-Chèo Thị Thu
- Biên tập: Nguyễn Thị Bích Thủy
- Kỹ thuật viên dàn dựng: Nguyễn Hợp Tuấn
- Đạo diễn: Lê Thị Tuyết Lan

4. Thông tin trên bằng khen:

- Tên tác phẩm: Không cam chịu
- Tên tác giả, nhóm thực hiện: Nguyễn Thị Bích Thủy, Thiều Thị Nghiệp, Triệu Đức Biên, Chèo Thị Thu, Nguyễn Hợp Tuấn.

XÁC NHẬN THỦ TRƯỞNG ĐƠN VỊ

Trần Thanh Bình

Lời mở đầu!

Thưa quý vị và các bạn! Thất học, nhận thức còn nhiều hạn chế, thiếu kiến thức làm ăn đang là rào cản con đường vươn lên làm chủ bản thân của không ít chị em phụ nữ đồng bào dân tộc thiểu số ở vùng sâu vùng xa hiện nay.

Nhưng, cũng đã có những phụ nữ trong số họ đã vượt qua định kiến, vượt qua chính mình, thay đổi nếp nghĩ cách làm, giúp bản thân mình và nhiều chị em trong vùng có thu nhập chính đáng từ chính đồng đất ở bản làng. Chị Tẩn Tả Mẩy, một phụ nữ dân tộc Dao ở thôn Tả Chải, xã Tả Phìn, thị xã Sa Pa, tỉnh Lào Cai là một trong những phụ nữ như vậy.

Dù không biết chữ, nhưng không cam chịu cái đói cái nghèo đeo bám, chị Tẩn Tả Mẩy đã mày mò khởi nghiệp, thành lập HTX dịch vụ tắm thuốc, chuyên cung cấp lá thuốc và các sản phẩm thuốc tắm dựa trên các bài thuốc gia truyền của người Dao đỏ, biến những cây thuốc quý bản địa trở thành các sản phẩm hữu ích với sức khỏe, góp phần tạo công ăn việc làm, thu nhập ổn định cho hàng trăm hộ xã viên phụ nữ nghèo và các hộ gia đình liên kết trồng dược liệu trong vùng.

Thông qua câu chuyện về tấm gương vượt khó, khởi nghiệp của nữ giám đốc HTX cộng đồng Dao đỏ Tẩn Tả Mẩy, chúng tôi muốn gửi gắm thông điệp tới bà con và chị em phụ nữ đồng bào dân tộc thiểu số rằng: Không biết chữ, chị em vẫn có cơ hội vươn lên để làm chủ cuộc sống của mình! Chỉ cần chị em có quyết tâm thay đổi nếp nghĩ, cách làm!

Nhóm tác giả

CHƯƠNG TRÌNH DỰ THI LIÊN HOAN PHÁT THANH TOÀN QUỐC
LẦN THỨ XVI-NĂM 2024

Chương trình Phát thanh tiếng Dao thứ 7, ngày 13/04/2024
Chủ đề: Không cam chịu!

Nhạc hiệu chương trình Phát thanh tiếng Dao!

Dẫn Nữ: Xin chào bà con và các bạn!

Dẫn Nam: Xin chào bà con và các bạn!

Nội nhạc Dao rộn ràng!

Dẫn Nữ: Rất vui được gặp lại bà con và các bạn trong chương trình Phát thanh chuyên đề hôm nay, thứ 7, ngày 13/04/2024 với chủ đề “ Không cam chịu”!

Voxpop

- *“Chị Mấy không biết chữ, nhưng chị đã nỗ lực lao động sản xuất, kinh doanh, vươn lên thoát đói vượt nghèo”*

“Chị Mấy giúp chị em phụ nữ bản Dao chúng tôi có việc làm, có tiền nuôi con cái và phát triển kinh tế gia đình”

“Chị Mấy thực sự trở thành tấm gương sáng của chị em phụ nữ và bà con trong vùng, bởi thành công của người phụ nữ ít học như chị Mấy đến từ ý chí vươn lên, tinh thần không cam chịu và sự nỗ lực không mệt mỏi để vượt qua mọi khó khăn trong cuộc sống.”

Nội nhạc Dao

Dẫn nam: Đó là những lời sẻ chia tràn ngập yêu mến của nhiều chị em phụ nữ bản Dao thôn Tả Chải, xã Tả Phìn, thị xã Sa Pa, tỉnh Lào Cai khi nói về chị Tẩn Tả Mấy, Giám đốc HTX cộng đồng Dao đỏ ở đây.

Dẫn nữ: Không cam chịu đói nghèo, người phụ nữ bản Dao Tẩn Tả Mấy đã quyết tâm biến những cây thuốc quý bản địa trở thành các sản phẩm hữu ích với sức khỏe, thông qua việc thành lập HTX dịch vụ tẩm thuốc, chuyên cung cấp lá thuốc và các sản phẩm thuốc tẩm dựa trên các bài thuốc gia truyền của người Dao đỏ, góp phần tạo công ăn việc làm, thu nhập ổn định cho hàng trăm hộ xã viên phụ nữ nghèo và các hộ gia đình liên kết trồng dược liệu.

Dẫn nam: Nghèo, không biết chữ, chị em vẫn có cơ hội vươn lên để làm chủ cuộc sống của mình. Đó chính là thông điệp mà chương trình ngày hôm nay chúng tôi muốn gửi gắm tới bà con và chị em thông qua câu chuyện về việc không cam chịu đói nghèo đi tới hành trình khởi nghiệp thành công của nữ giám đốc HTX cộng đồng Dao đỏ Tẩn Tả Mấy!

Phần I

Nữ: Không cam chịu, quyết tâm thoát nghèo!

Nam: Không cam chịu, quyết tâm thoát nghèo!

Vovpop du khách trên nền TĐ tắm lá thuốc

Băng: “*Khi bắt đầu bước vào trong phòng thì có một mùi thơm toả ra rất đặc trưng, khi đã cho người vào bồn tắm thì cảm thấy rất sảng khoái, cảm giác như các mao mạch và cơ thể mình khoẻ hơn, sau khi tắm xong thấy ngời rất thoải mái*”.

Băng: “*Mình rất sảng khoái khi ngâm vào bồn ấy, khi em ngâm em cảm thấy bao nhiêu mệt mỏi trong người hầu như tan biến, nói chung mang giá trị tinh thần rất cao*”.

Bây giờ HTX cộng đồng Dao đỏ Tả Phìn-Sa Pa với cái tên giám đốc HTX Tản Tả Mỷ đã được nhiều du khách biết đến, bởi dịch vụ tắm lá thuốc và các sản phẩm chế biến từ bài thuốc Dao đỏ truyền thống thực sự chất lượng. Nhưng hành trình đi đến thành công đâu phải chỉ có hoa hồng.

Băng chị Mỷ trên nhạc trầm buồn:

Băng: “*Lúc đó cuộc sống khó khăn vất vả lắm, ngày ngày phải đi con nhỏ trên lưng đi bán hàng rong phục vụ khách du lịch, mà nghèo đói vẫn đeo bám. Tôi luôn trăn trở làm thế nào để thoát khỏi cảnh này.*

Sau nhiều năm lam lũ mưu sinh, tìm tòi hướng đi, chị Mỷ nhận thấy nhu cầu rất nhiều của khách du lịch trong việc trải nghiệm tắm thuốc lá thảo dược bản địa. Sẵn có kinh nghiệm tìm, pha chế lá thuốc của ông bà, cha mẹ, chị đã bàn bạc gia đình quyết định đầu tư sửa sang nhà cửa làm dịch vụ tắm lá thuốc người Dao đỏ phục vụ khách du lịch trong chính ngôi nhà của mình:

Băng: *Tôi đã quyết định ở lại bản Dao của tôi, tận dụng những bài thuốc gia truyền của ông bà, cha mẹ để lại để phục vụ du khách đến trải nghiệm tắm lá thuốc của người Dao đỏ”.*

Và rồi tiếng lành đồn xa, lượng khách du lịch đến trải nghiệm thuốc tắm người Dao đỏ tại cơ sở của gia đình chị ngày một đông. Chị Mỷ nhận thấy đây là cơ hội vừa phục vụ khách đến tắm lá thuốc, lại vừa quảng bá, giới thiệu được nhiều dược liệu quý của đồng bào Dao đỏ quê chị, đồng thời giúp đỡ nhiều chị em phụ nữ bản Dao có việc làm, có thêm thu nhập, không phải mưu sinh ở nơi xa, không còn vượt biên trái phép.

Nổi nhạc Dao

Năm 2015 HTX cộng đồng Dao đỏ được thành lập, chị Mỷ trong cương vị là Giám đốc, với sự tham gia của 7 chị em phụ nữ ở xã Tả Phìn để sản xuất, cung cấp lá thuốc và phát triển sản phẩm thuốc tắm dựa trên các bài thuốc gia truyền của người Dao đỏ. Mỗi bài thuốc tắm có tới cả chục loại thuốc được phối trộn với nhau theo một công thức nhất định, tùy vào đối tượng sử dụng. Sau đó, lá thuốc sẽ được đun nóng tới khi nào nước thuốc có màu đỏ thẫm, có mùi thơm đặc trưng của các loại thảo mộc mới có thể sử dụng. Sau khi nước thuốc được chế biến, khách du lịch

sẽ được ngâm mình trong bồn tắm có chứa nước thuốc này. Những năm đầu HTX chỉ dừng lại ở sản xuất thuốc tắm và làm dịch vụ tắm lá thuốc.

Box trên nhạc:

-Hợp tác xã cộng đồng Dao đỏ hiện đã phát triển được 160 thành viên, chủ yếu là chị em phụ nữ Dao. Trong đó 7 thành viên làm việc trực tiếp tại HTX; gần 400 hộ gia đình tham gia liên kết trồng dược liệu trên địa bàn xã Tả Phìn và Ngũ Chỉ Sơn, với tổng diện tích trên 200 hecta có thêm việc làm và thu nhập.

- Những công việc như quản lý, thu hái, sơ chế, chế biến, bảo quản sản phẩm đều phải tuân thủ tiêu chuẩn GACP-WHO và làm đúng quy trình để đảm bảo chất lượng sản phẩm, cũng như tính an toàn cho sức khỏe người sử dụng.

-Mức thu nhập của mỗi xã viên đạt từ 5-6 triệu đồng/ tháng.

- Năm 2023, tổng thu của HTX đạt trên 2,7 tỷ đồng.

Nền phát cỏ vườn dược liệu

(Đổi giọng): Chị Tẩn Mỷ Lú và chị Lý Mỷ Lú, cùng ở thôn Tả Chải, xã Tả Phìn, thị xã Sa Pa, tỉnh Lào Cai cho biết: Mặc dù có đất đai nhưng trước đây gia đình các chị chỉ biết trồng lúa, ngô, sắn... hiệu quả kinh tế thấp, gia đình rất khó khăn. Từ khi được chị Mỷ hướng dẫn kỹ thuật trồng, chăm sóc và thu hái cây thuốc, các chị đã có thêm nhiều kinh nghiệm và có việc làm ổn định tại HTX cộng đồng Dao đỏ.

Nổi nhạc núi rừng dập dìu vang vọng....

Cuộc sống của người Dao đỏ ở Tả Phìn đã gắn liền với núi rừng, và họ rất am hiểu về các loại cây thuốc trong tự nhiên. Từ chỗ chỉ biết khai thác nguồn lợi sẵn có, các hộ đã bảo nhau đưa cây thuốc về trồng trong rừng, trong vườn nhà:

Băng chị Tẩn Mỷ Lú: “Từ khi tham gia HTX thì em có công việc ổn định, thu nhập mỗi tháng cũng được 5-6 triệu đồng. Nhờ đó, em và gia đình có tiền trang trải cuộc sống; hơn nữa, làm việc ở đây được tiếp xúc với nhiều du khách em cũng học hỏi được nhiều điều. Bây giờ em cũng không phải đi bán hàng rong nữa”.

Băng chị Lý Mỷ Lú: “Không chỉ hướng dẫn kỹ thuật trồng, chăm sóc thu hái dược liệu đảm bảo tiêu chuẩn, chị Mỷ còn nhiệt tình hướng dẫn chị em trong HTX cách đun cũng như chưng cất các loại tinh dầu sao cho đảm bảo chất lượng. Từ khi tham gia thành viên HTX có thu nhập ổn định 5-6 triệu đồng/tháng, cảm ơn chị Mỷ nhiều lắm”.

Nổi nhạc Dao

26 hộ gia đình, trong đó có các hộ chị em phụ nữ nghèo ở Tả Phìn học tập, phát triển mô hình này. Cụ thể mô hình HTX du lịch cộng đồng do chị Lý Tả Mỷ làm giám đốc là một ví dụ. Phát triển mô hình du lịch cộng đồng mang đậm nét văn hóa Dao, kết hợp với dịch vụ tắm lá thuốc truyền thống, phát huy lợi thế các món ẩm thực gắn liền với các cây thuốc thảo dược của HTX đã góp phần hút khách tới lưu trú, trải nghiệm, mang lại nguồn thu nhập chính đáng cho các thành viên HTX, chủ yếu là chị em phụ nữ:

Băng: “Để HTX du lịch cộng đồng xanh thực sự mang đậm nét văn hoá Dao, chúng tôi không chỉ kế thừa phát huy các giá trị văn hoá bản địa, mà còn đa dạng các sản phẩm du lịch, cũng như những món ẩm thực mang đậm bản sắc văn Dao đều được du khách đánh giá cao”.

Theo phó Chủ tịch UBND xã Tả Phìn Giàng A Lung: Ý chí vươn lên, không cam chịu đói nghèo của chị Tẩn Tả Mẩy đã góp phần lan tỏa phong trào sản xuất kinh doanh giỏi, xóa đói giảm nghèo ở địa phương. Đến năm nay, xã chỉ còn dưới 13% hộ nghèo, cận nghèo; hơn 170 hộ được công nhận sản xuất kinh doanh giỏi các cấp:

Băng: “Chúng tôi đánh giá rất cao các hoạt động của doanh nghiệp trên địa bàn xã Tả Phìn nói chung và HTX của chị Mẩy nói riêng rất có hiệu quả, tạo công ăn việc làm cho bà con, nhất là là chị em phụ nữ, những người yếu thế”.

Dẫn: Quyết tâm sẽ thoát nghèo! Chúng ta cùng khích lệ chị Tẩn Tả Mẩy cùng chị em, bà con các dân tộc thiểu số có thêm ý chí, quyết tâm vươn lên trên chính mảnh đất quê hương mình qua bài hát cùng nhau xây dựng nông thôn mới no ấm do nghệ nhân Chiêm Vàng trình bày:

Bài hát

Nổi nhạc-Rao sóng chương trình

Nam: Quý vị và các bạn đang nghe chương trình Phát thanh tiếng Dao của Đài Tiếng nói Việt Nam với chủ đề “Không cam chịu!”. Thông điệp của chúng tôi muốn chuyển tới bà con, chị em phụ nữ các dân tộc thiểu số là “Nghèo, không biết chữ, chị em vẫn có cơ hội vươn lên để làm chủ cuộc sống của mình”!

Nữ: Bà con và các bạn có thể gọi điện tới chương trình qua số 02123.855.719. Hoặc nghe lại bằng cách truy cập địa chỉ: vov4.vov.vn/aspx.Dao

Phần II

Nam: Nâng cao giá trị các sản phẩm thảo dược bản địa, gắn với phát triển du lịch cộng đồng!

Nữ: Nâng cao giá trị các sản phẩm thảo dược bản địa, gắn với phát triển du lịch cộng đồng!

Dẫn nam: Nhiều du khách sau khi sử dụng dịch vụ tắm lá thuốc của HTX cộng đồng Dao đỏ, đã hỏi mua các sản phẩm để tắm gội được làm từ thảo dược về cho gia đình.

Dẫn nữ: Sau khi bàn bạc, Giám đốc HTX Tẩn Tả Mẩy cùng các thành viên đã quyết định tìm cách sản xuất thêm các sản phẩm mới để bán, dựa trên những cây thuốc và bí kíp gia truyền của người Dao đỏ.

PV anh Lý Láo Tả, người đồng sáng lập HTX cộng đồng Dao đỏ Tả Phìn

1.Pv: *Thưa anh Lý Lão Tả, với vai trò là người đồng sáng lập HTX cùng Giám đốc Tân Tả Mấy, kiêm phụ trách pháp lý, kỹ thuật của HTX, anh cùng các thành viên đã thực hiện việc sản xuất các sản phẩm mới từ dược liệu như thế nào?*

Anh Lý Lão Tả: *Trên cơ sở các sản phẩm hiện có như thuốc tắm phụ nữ sau sinh; thuốc tắm trẻ em; thuốc ngâm chân túi lọc, dầu gội đầu, xà phòng dược liệu, tinh dầu chùa dù; tinh dầu ngải cứu; cao xoa bóp ngải cứu... hiện tại HTX đang chuẩn bị cho ra mắt sản phẩm mới đó là điều ngải cứu sử dụng trong điều trị đông y. Hy vọng được khách hàng đón nhận.*

2. Pv: *Chất lượng sản phẩm là yếu tố sống còn. HTX quan tâm việc này bằng các giải pháp nào?*

Anh Lý Lão Tả: *Chúng tôi luôn tìm tòi, cải tiến các sản phẩm đã có, hợp tác thử nghiệm các cây thuốc quý trong rừng để sản xuất những sản phẩm mới phục vụ việc chăm sóc sức khỏe con người. Hiện nay HTX đã mở rộng diện tích trồng cây chùa dù sang một số vùng lân cận như Ngũ Chỉ Sơn để đảm bảo nguồn dược liệu cho việc chế biến sản phẩm mới.*

3. PV: *Các sản phẩm bào chế từ dược liệu của HTX có lợi cho sức khỏe như thế nào?*

Anh Lý Lão Tả: *Các sản phẩm của HTX hiện nay đều được đánh giá cao về tác dụng hữu ích cho sức khỏe người dùng, giá cả hợp lý.*

Box trên nhạc:

- *Hiện tại HTX đã sản xuất thành công 04 bộ sản phẩm từ bài thuốc bí truyền của đồng bào Dao đỏ.*

- *Các sản phẩm của HTX đều được đăng ký bảo hộ nhãn hiệu.*

- *Các bộ sản phẩm gồm: Bộ sản phẩm tắm gồm (thuốc tắm người Dao đỏ, thuốc tắm phụ nữ sau sinh, thuốc tắm trẻ em); Bộ sản phẩm ngâm chân (thuốc ngâm chân túi lọc, thuốc ngâm chân chai nước);*

- *Bộ sản phẩm gội đầu (dầu gội đầu, xà phòng dược liệu); Bộ sản phẩm xoa bóp (tinh dầu chùa dù, tinh dầu ngải cứu, cao xoa bóp ngải cứu, rượu xoa bóp xương khớp).*

(Đổi giọng): Những bộ sản phẩm này đang được người tiêu dùng đánh giá cao, với giá thành hợp lý. Các tinh dầu chiết xuất từ các loại lá thuốc cũng được sử dụng để massage và xoa bóp giúp thư giãn cơ thể. Sản phẩm thảo dược của HTX cộng đồng Dao đỏ hiện đã được phân phối tại nhiều tỉnh thành trong cả nước như: Hà Nội, Đà Nẵng, Thành phố Hồ Chí Minh và được nhiều khách quốc tế như Úc, Canada, Singapo ưa dùng. Là khách hàng sử dụng các sản phẩm thảo dược ở đây, ông Rasguma, du khách đến từ Pháp rất hài lòng và hoàn toàn tin tưởng sản phẩm của HTX cộng đồng Dao đỏ sẽ vươn xa hơn nữa:

Băng: Khi tôi đến tắm ở đây, tôi tắm trực tiếp với cây chùa dù. Tôi thấy có sự khác biệt, tôi thấy người khỏe mạnh, sáng khoái. Đây là một cơ hội thị trường

rất lớn cho sản phẩm của bà con. Chúng tôi tin tưởng sản phẩm của các bạn sẽ được nhiều nước đón nhập”.

Đề duy trì và gia tăng thu nhập cho chị em xã viên, chị Mấy cùng các thành viên HTX cộng đồng Dao đỏ đang từng bước phát triển thêm các sản phẩm dược liệu bản địa phục vụ chăm sóc sức khỏe cho người Việt Nam và hướng tới xuất khẩu sang nhiều thị trường mới:

“Thời gian tới HTX cộng đồng Dao đỏ tiếp tục tìm tòi, nghiên cứu sản xuất thêm nhiều sản phẩm mới đáp ứng tiêu chuẩn xuất khẩu, giúp nhiều chị em xã viên có thêm thu nhập, yên tâm gắn bó với dược liệu người Dao đỏ Sa Pa và giúp cho nhiều chị em phụ nữ Dao thoát nghèo bền vững”.

Box trên nhạc:

-Góp phần tiếp tục nâng cao giá trị các sản phẩm từ dược liệu, năm 2019, HTX cộng đồng Dao đỏ được chuyên gia, tình nguyện viên giúp đỡ và đã được tiếp cận với dự án Great của chính phủ Úc. Dự án đã hỗ trợ HTX thay đổi, nâng cấp hệ thống sản xuất lò đun thuốc tắm và vùng nguyên liệu được mở rộng tại 2 xã Tả Phìn và Ngũ Chỉ Sơn, với tổng diện tích trên 200 hecta, trong đó có 70 hecta đạt chuẩn GACP-WHO.

- Năm 2022 HTX lại được tiếp cận với dự án quản lý rừng bền vững và bảo tồn đa dạng sinh học do USAID tài trợ. Dự án hỗ trợ về nâng cao năng lực quản lý và kỹ thuật trồng, chăm sóc, thu hái cây dược liệu cho các hộ liên kết.

- Năm 2022, HTX cộng đồng Dao đỏ được tỉnh Lào Cai lựa chọn là một trong 05 HTX trong toàn tỉnh xây dựng mô hình HTX kiểu mới.

- Năm 2023 HTX cộng đồng Dao đỏ ký hợp tác liên kết triển khai dự án “Liên kết đầu tư hỗ trợ phát triển vùng trồng dược liệu quý trên địa bàn thị xã Sa Pa” với diện tích trên 200 hecta đăng ký trồng mới.

Thành công của HTX cộng đồng Dao đỏ đã thuyết phục được sự hỗ trợ của Trung tâm phát triển Doanh nghiệp Nông thôn Việt (VietID). Đây vừa là đơn vị hỗ trợ, chia sẻ kinh nghiệm cũng như kết nối đầu ra, đào tạo phát triển thương hiệu cho sản phẩm, cũng như hỗ trợ vốn vay cho các thành viên liên kết. Bà Đinh Thị Ánh Tuyết, cố vấn Trung tâm phát triển doanh nghiệp Nông thôn Việt (VietID) cho biết:

Băng: Tại sao chúng tôi lựa chọn họ, bởi vì đứng đằng sau họ là có cả một cộng đồng như thế, và có cả những người phụ nữ đồng hành với họ. Với câu chuyện của chị Mấy, chị Mấy là một người phụ nữ rất tự lực tự cường, trong con người chị chứa đựng tình yêu thương bà con và tất cả chị em trong thôn bản mình”.

PHẦN III

Nam: Khát vọng đưa sản phẩm thảo dược bản địa ra thế giới!

Nữ: Khát vọng đưa sản phẩm thảo dược bản địa ra thế giới!

TD nền điện thoại chị Mây trao đổi đơn hàng với đối tác....

Bây giờ thì các sản phẩm thuốc tắm, tinh dầu xoa bóp của HTX cộng đồng Dao đỏ Tả Phìn do chị Tả Mây làm giám đốc đã có mặt đều đặn ở thị trường nhiều tỉnh, thành trong cả nước. Được thành lập với chức năng nhiệm vụ phát triển sản xuất, thu hái, sơ chế, chế biến các loại dược liệu gắn với phát triển du lịch trải nghiệm, sản phẩm dược liệu chất lượng của HTX đã và đang được du khách đánh giá cao. Ông Camaron Bacra, du khách đến từ Úc chia sẻ:

Băng: “Tôi rất ngạc nhiên khi cái nhức mỗi đi bằng xe máy tới những bản làng đường khó đi mà từ sáng đến giờ tôi trải nghiệm đã tan biến. Tôi cảm nhận được những điều kỳ diệu qua từng đường gân, thớ thịt chỉ sau 10 phút ngâm mình”.

TD nền chặt, bốc lá thuốc.....

Yêu cầu đầu tiên với lá thuốc, cũng như các sản phẩm bài chế từ thảo dược là phải an toàn về chất lượng. Khâu này sẽ do những người có kinh nghiệm, kiến thức cao nhất về lá thuốc lựa chọn, pha trộn, sau đó mới đưa vào đun thuốc tắm, hoặc sản xuất thành sản phẩm cô đặc hoặc tinh dầu. Bà Lý Tả Mây, người cao tuổi am hiểu sâu về lá thuốc ở Tả Phìn nói:

Băng: “ Để dược liệu có tác dụng tốt nhất, thứ nhất cây thuốc đó phải đủ độ tuổi thu hái, thuốc thu hái non sẽ không đủ hoạt chất; thứ hai sau khi băm nhỏ phải có tỷ lệ pha trộn phù hợp trước khi đưa vào lò đun, cô thành các loại tinh dầu”.

Để sản phẩm luôn giữ được chất lượng, uy tín trên thị trường, Giám đốc Tả Mây cùng các thành viên của HTX cộng đồng Dao đỏ Tả Phìn luôn nghiên cứu thị trường và nhu cầu của khách hàng để đưa ra chiến lược kinh doanh hiệu quả nhất và sản xuất các sản phẩm đạt tiêu chuẩn chất lượng phù hợp với thị hiếu của khách hàng. Trên thị trường, đặc biệt là ở các vùng đồng bào Dao đỏ Sa Pa cũng có nhiều sản phẩm bào chế từ dược liệu. Vì thế, các sản phẩm sản của HTX xuất ra đều được đăng ký bảo hộ nhãn hiệu:

Băng Lý Láo Tả: “ Để khách hàng được sử dụng đúng sản phẩm dược liệu của HTX cộng đồng Dao đỏ thì hiện tại tất cả các sản phẩm của chúng tôi đều có mã truy xuất nguồn gốc, được Cục sở hữu trí tuệ cấp bảo hộ nhãn hiệu”.

Nổi nhạc Dao.....

Được sự giúp đỡ của Liên minh HTX tỉnh Lào Cai, chị Mây cùng các thành viên HTX được hỗ trợ nâng cao năng lực quản lý, kiến thức về sản xuất kinh doanh, cùng khả năng tiếp cận với nhiều thị trường. Định kỳ mỗi tháng, các tổ nhóm trồng, hái cây thuốc, bào chế các sản phẩm từ dược liệu của HTX đều tổ chức họp, lên kế hoạch sản xuất, đáp ứng đơn hàng của khách. Việc cải tiến các sản phẩm đã có, tìm tòi, thử nghiệm các cây thuốc quý để sản xuất sản phẩm mới phục vụ sức khỏe cũng được các thành viên quan tâm. Theo chị Tả Mây: Từ chỗ rất

tự ti vì không biết chữ, nghèo đói, nhiều chị em đã mạnh dạn nêu kinh nghiệm của mình:

Băng: “ *Trước đây cuộc sống vất vả, một phần cũng do không biết chữ, nhưng được chị Mỷ tạo công ăn việc làm chị em chúng tôi cảm ơn nhiều lắm, hiện tại đã học hỏi được nhiều kinh nghiệm làm được liệu*”.

Thông qua cơ hội hợp tác với chương trình CREAT của chính phủ Úc, HTX cộng đồng Dao đỏ Tả Phìn đã ký hợp đồng liên kết với Vườn quốc gia Hoàng Liên về việc khai thác, bảo vệ thảo dược tự nhiên trên diện tích 11.000 hecta. Theo ông Vũ Đức Quyền, Giám đốc vườn quốc gia Hoàng Liên: Việc khai thác này có quản lý, giám sát của cán bộ, lực lượng kiểm lâm của vườn quốc gia:

Băng: “*Để đảm bảo việc khai thác bền vững, chúng tôi đã làm việc với các chính quyền địa phương đặc biệt là các xã, cũng như các HTX chúng ta phải có kế hoạch cũng như các hội viên của HTX đó thực hiện cam kết là trong những lịch trình cụ thể và khai thác thành phần thuốc, thành phần loài, trên cơ sở đó chúng tôi cũng với lực lượng kiểm lâm giám sát việc thực hiện này, tránh trường hợp khai thác quá mức để duy trì tài nguyên đó*”.

Box trên nhạc

-*Thị xã Sa Pa-tỉnh Lào Cai hiện đã có 210 hecta cây dược liệu, gồm: Atiso, sa nhân tím, đương quy, tía tô, chè dây và các loại cây dùng chế biến sản phẩm thuốc tẩm của người Dao đỏ.*

- *Đến nay, hơn 100 sản phẩm đã được sản xuất, chế biến từ nguồn dược liệu tại địa phương, trong đó có các sản phẩm của HTX cộng đồng Dao đỏ Tả Phìn, mang lại doanh thu hơn 30 tỷ đồng/năm.*

Ông Đỗ Văn Tân, phó Chủ tịch UBND thị xã Sa Pa cho biết: Hiện nay thị xã đã xây dựng kế hoạch phát triển vùng sản xuất dược liệu Sa Pa, phấn đấu đến 2025 nâng diện tích lên trên 300 hecta:

Băng: “ *Sa Pa không chỉ mở rộng vùng dược liệu mà còn quan tâm đến các cơ sở thu mua, sơ chế, chế biến dược liệu để giá trị dược liệu ngày càng tăng thêm. Bên cạnh đó là áp dụng các thành tựu của khoa học nhất là khâu trồng, chăm sóc và thu hoạch và khâu chế biến sâu để giá trị dược liệu của Sa Pa được cao hơn*”.

Điều nữ giám đốc HTX cộng đồng Dao đỏ Tả Phìn Tản Tả Mỷ và các thành viên HTX mong muốn là sẽ được hỗ trợ việc quản lý chất lượng sản phẩm và truy xuất nguồn gốc theo các quy chuẩn, quy định (GACP) để có thể hướng tới xuất khẩu các sản phẩm ra thị trường ngoài nước:

Băng: “ *Mong muốn các cơ quan chức năng tiếp tục hỗ trợ, giúp đỡ HTX tạo ra nhiều sản phẩm đạt chuẩn để xuất khẩu ra thế giới*”.

TĐ nền điện thoại chị Mỷ trao đổi đơn hàng với đối tác xen nền xe bốc hàng

Quy hoạch vùng nguyên liệu, cùng sự hỗ trợ, giúp đỡ của chính quyền địa phương chắc chắn sẽ tạo thêm điều kiện để HTX cộng đồng Dao đỏ thực hiện kế

hoạch liên kết, mở rộng vùng nguyên liệu; bảo tồn và phát triển bền vững dược liệu quý; tiếp tục bào chế, sản xuất thêm các loại sản phẩm từ dược liệu đáp ứng nhu cầu thị trường trong nước, chuẩn bị các điều kiện cần và đủ để từng bước chắc chắn đáp ứng thị trường nước ngoài.

Bài hát góp sức vì quê hương đổi mới

Dẫn nam: Câu chuyện về hành trình khởi nghiệp của nữ Giám đốc HTX cộng đồng Dao đỏ Tả Phìn-Sa Pa-Lào Cai Tả Mây là minh chứng sinh động từ thực tiễn về tinh thần không cam chịu đói nghèo, khát vọng và ý chí vươn lên của nhiều phụ nữ vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Dẫn nữ: Nghèo, không biết chữ, chị em vẫn có cơ hội vươn lên làm chủ cuộc sống của mình. Đó là lời nhắn nhủ của chị Tả Mây và chị em phụ nữ dân tộc thiểu số ở Tả Phìn tới bà con và chị em. Và lời nhắn nhủ ấy cũng đã kết thúc 30 phút chương trình Phát thanh tiếng Dao thứ 7, ngày 13 tháng 4 năm 2024 của Đài Tiếng nói Việt Nam với chủ đề “Không cam chịu!”. Xin chào và hẹn gặp lại bà con và các bạn trong các chương trình sau!

Vovpop

Băng 1: *“Chị em phụ nữ mình hãy đừng tự ti. Ai cũng có thể thành công nếu mình nỗ lực và quyết tâm”.*

Băng 2: *“Có quyết tâm, có ý chí vươn lên, chị em phụ nữ sẽ có việc làm, thu nhập, cải thiện cuộc sống gia đình, nuôi dạy con tốt, thoát đói vượt nghèo!”*

Hết